

ved, at jeg nu, for ikke at misbruge Tiden, skal forbigaae andre mindre Ting. I dette Spørgsmaal finder jeg, at Folkethinget paa ingen Maade vil kunne vige tilbage fra sin Stilling til Sagen, i alt Fald ikke til Fordeel for det Forslag, som her foreligger. Jeg skulde derfor mene, at der til de senere Behandlinger bør foreslaaes Forandringer i saa Henseende.

Steenstrup: Jeg kan ikke tilbageholde min Forundring over den Mærkelighed, at man saa langt ind i den sidste Halvdeel af det nittende Aarhundrede og 18 à 19 Aar efter Grundlovens Udstedelse og efter Frihedsaaaret 1848, og efterat ifjor en Lov om Communalbestyrelserne i Landdistricterne er vedtagen, som giver fuldstændig Frihed med Hensyn til Formandsvalget, endnu i denne Samling møder et Forslag, hvorefter Borgerne i Kjøbstæderne ikke ansees for at være saa meget udviklede, at de kunne være kompetente til selv at udnævne deres Formænd for Communalbestyrelserne. Der har om denne Strid her i Salen ifjor været sagt saa Meget, og jeg skal ikke oprippe gamle Sager, men det forekommer mig, at det efter den Behandling af denne Lov, der nu er foregaaet i Landstinget, ikke har været muligt ved Gjennemlæsningen af disse Forhandlinger at finde nogen vægtig Grund for, at det ikke kan gaae an at indrømme Kjøbstæderne en lignende Frihed som den, Landdistricterne nu have. Det Eneste, jeg kan see, der kan have en lille Smule Grund, er det Moment, at vil man gaae til den fuldstændige Frihed, som Grundloven ganske sikkert har tænkt sig, at Borgmesteren ubetinget vælges af Byens Beboere, maa man consequent komme dertil, at Byen maa lønne ham, og det kan have en vis Vanskelighed at holde valgte, lønnede Embedsmænd. Men jeg kan ikke see, at man ikke skulde kunne komme ud over denne Vanskelighed; ved at lægge en heel Deel Forretninger over til lønnede Medhjælpere er det muligt aldeles at undgaae at lønne ham. En anden Anke, som man har fremsført, at der kun er to Instantser i Kjøbstæderne, medens der er tre paa Landet, kan jeg heller ikke indsee har nogen væsentlig Betydning, og de andre Grunde, som have været anførte imod denne Ordning, troer jeg ikke, at

selv de, der have fremsført dem, tillægge nogen synderlig Vægt. Det er dog Hovedsagen, at man her har affaaet en stor Masse af Statens myndige Borgere fra en væsentlig Indflydelse paa deres egne Anliggender, som det ligefrem strider mod Grundlovens Ord og Tanke og mod senere vedtagne Love for andre Omraader at forholde dem. Man har villet hente en Analogi fra Kjøbenhavn, men det forekommer mig rigtignok, at denne Analogi i høi Grad taler for det Modsatte; thi naar man i en saa stor By, som indeholder et større Forretningsomraade og er langt betydeligere end alle de øvrige 69 Byer i Landet tilsammentagne, efter en allerede gammel Communallov har Lov til at vælge Borgmestre og Raadmænd, og kun een Embedsmand, nemlig Magistratens Formand, er kongevalgt, saa er dette efter min Mening netop et Fingerpeg paa, at man i vore særdeles smaa Kjøbstæder ikke løber nogen Risiko ved at lade Borgerne selv vælge deres Formand. Dertil kommer, hvad der for mig er Hovedsagen, at den Mands hele tidligere Livsstilling, hvem man paacontroierer Borgerne som Formand, har været en saadan, at der aldeles ikke er nogen Formodning for, at han bedre end Byens Borgere skulde kunne lede Byens Forretninger. Borgmesteren tages af Folk, som have arbejdet i Contoirerne, som i det Hele taget aldeles ikke i deres tidligere Liv have kjendt det Slags Forretninger, hvorom der er Tale, naar de blive udnævnte til Borgmestre; at saadanne Mænd skulde være fiklede til at styre Byens Anliggender bedre end Borgerne selv, formaaer jeg ikke at indsee. Altsaa, dette Hovedpunkt, Valget af Borgmestre, er aldeles udelukket. Men ikke nok hermed; man har i Kjøbstæderne efter det foreliggende Forslag ikke Lov til at vælge Formanden for Byrådet. Borgmesteren skal være Formand; men man bliver ikke engang staaende derved, thi ifølge det Forslag, der er kommet til os fra Landstinget, bliver Borgmesteren saa at sige Potte og Panden i hele Byens Bestyrelse.

Rettelser.

Sp. 4143, Lin. 23 f. n.: „Menige“ læs: „Frivillige“